

JANDARMERIA RURALA - ISTORIC SI FAPTE

Înfiintarea unei institutii stabile, autoritare si eficiente pentru asigurarea ordinii si linistii publice si pentru respectarea legilor în mediul rural a constituit o preocupare importanta a conducerii politice si militare a României catre sfârșitul secolului al XIX-lea. Partidele politice își propusesera ca obiectiv constituirea unei jandarmerii rurale, drept pentru care, în 1885, generalul Radu Mihail, prefectul Politiei Bucurestiului a fost însărcinat cu elaborarea unui proiect de lege pentru organizarea jandarmeriei în întreaga tara, initiativa ramasa nerealizata.

Doi ani mai târziu, în anul 1887, I.C. Bratianu, în expunerea de motive la *Legea comunala*, sublinia ca „*Gendarmeria comunala rurala va fi mai buna decât politia rurala de pâna acum*”, a carei activitate se dovedise nesatisfacatoare. Aceasta lege a fost adoptata la 7 mai 1887 si prevedea organizarea, printr-o lege speciala, a jandarmeriei rurale, însa lipsa resurselor financiare a întârziat înfaptuirea ei.

Folosindu-se experienta organizarii jandarmeriei tinuturilor din Moldova anilor 1850-1864, a calarasilor si dorobantilor din Muntenia, plecându-se si de la faptul ca în majoritatea statelor europene exista la acea data o asemenea arma, guvernul conservator condus de Lascar Catargiu prezinta Parlamentului *Proiectul Legii asupra Gendarmeriei Rurale*, proiect adoptat si promulgat prin Decretul Regal nr. 2919 din 30 august 1893. Publicata în Monitorul Oficial din 1 septembrie 1893, în art. 1 legea statuta: „*Se instituie pentru toata întinderea regatului un corp de Gendarmerie rurala menit a veghea în comunele rurale la siguranta publica, la mentinerea ordinii si la executarea legilor. Îndeosebi, Gendarmeria este însărcinata cu paza cailor de comunicatie. O supraveghere neîntrerupta si o actiune preventiva constituie esenta serviciului sau.*”

Dupa votarea acestei legi, pentru un timp vor coexista doua structuri de jandarmerie:

-o jandarmerie a armatei, existenta înca din 1864, organizata pe escadroane de jandarmi si companii de jandarmi pedestri, facând parte din armata permanenta, subordonata nemijlocit Ministerului de Razboi si folosita

în Bucuresti si în marile orase;

-o jandarmerie rurala, organizata pe companii, câte o companie în fiecare judet, subordonata Ministerului de Interne si pusa la dispozitia prefectilor, subprefectilor si primarilor, pentru asigurarea serviciului administrativ în mediul rural.

O a treia forma de organizare, prevazuta în aceesi lege (art. 73)- jandarmeria comunala -trebuia sa se constituie la nivelul celor 3006 comune rurale si ar fi trebuit sa reuneasca aproximativ 8000 de jandarmi, dar, datorita dificultatilor financiare, acest proiect nu s-a materializat pe timpul aplicarii legii.

În perioada 1894-1896, jandarmeria rurala aparea în urmatoarea forma de organizare:

-Inspectoratul General al Jandarmeriei Rurale - organ de conducere si control, cu sediul în Bucuresti, condus de un general de brigada, având functia de inspector general, ajutat de patru ofiteri superiori;

-4 circumscriptii de jandarmi, structuri organizatorice având fiecare aceesi zona de responsabilitate ca a unui corp de armata. Acestea erau comandate de câte un ofiter superior (colonel sau locotenent colonel) si își aveau resedintele în Bucuresti, Craiova, Iasi si Galati

-22 de companii (1894-1895) si 32 de companii (1895-1896), câte una în fiecare judet si conduse de câte un capitan de jandarmi;

Companiile de jandarmi erau subdivizate în sectii de jandarmi (la plasi) iar sectiile în posturi de jandarmi (la sate), încadrate fiecare cu subofiteri si trupa. Pe raza unui judet, numarul de sectii si posturi de jandarmi oscila în raport de marimea judetului, numarul de comune, densitatea populatiei si puterea economica. Prin Legea Jandarmeriei Rurale se estima ca în cele 32 de judete si 227 resedinte de plasa sa activeze 69 de ofiteri si 1260 de jandarmi, efectiv care trebuia încadrat în decurs de 2 ani. La începutul anului 1896, Jandarmeria rurala avea deja un efectiv de 59 ofiteri si 1040 de jandarmi.

Recrutarea jandarmilor se facea, pentru ofiteri, din cadrele active ale armatei sau din rezerva, din toate armele, dar în special din cavalerie, precum si dintre licentiatii în drept sau cu multiple

cunostinte juridice. Militarii jandarmi erau recrutati numai dintre cei care aveau cunostinta de carte, minimum 3 clase, vârsta între 24 si 40 de ani, stiau sa scrie si sa socoteasca si aveau o înaltime de minim 1,65 m si o înfatisare placuta.

Din cadrul legii, rezulta ca scopul principal pentru care a fost creata Jandarmeria Rurala a fost acela de a veghea în comunele rurale la mentinerea ordinii si sigurantei publice si executarea legilor. Aceasta structura a fost creata pentru a îndeplini misiuni stabilite de Ministerul de Interne, de prefecti, de primari (misiuni care vizeaza ordinea publica) si misiuni care sprijina activitatea Ministerului Justitiei si care sprijina aplicarea corecta a legilor. Jandarmii urmau ca, dupa o pregatire speciala, sa îndeplineasca atributii de agenti sau ofiteri de politie judiciara.

În anul 1908, o noua *Lege a Jandarmeriei Rurale* face noi precizari asupra unor aspecte ca locul si rolul institutiei Jandarmeriei Rurale, organizarea corpului de Jandarmerie, autoritatea ministerelor asupra Jandarmeriei, atributiile de politie judiciara si de politie militara, stabilind ca principale îndatoriri „o supraveghere activa, neîntrerupta si o actiune preventiva”. Totodata, legea constituie baza legala pentru sporirea efectivelor, ajungându-se în anul 1908 la un numar de 6310 jandarmi, iar în caz de mobilizare se prevedea sporirea semnificativa a acestuia.

Astfel, în timpul Razboiului Balcanic din 1913, din cei 6865 de jandarmi rurali mobilizati, au încadrat armata operativa un numar de 1138, acestia remarcându-se pe câmpul de lupta printr-o foarte buna pregatire si o disciplina exemplara.

Corp militar de elita, Jandarmeria Rurala a fost prezenta în toate marile evenimente sociale, economice, politice si militare cunoscute în România, aducându-si o importanta contributie la luptele duse de poporul român în Razboiul Balcanic si în cele 2 razboaie mondiale.

Dupa mobilizarea din 14.08.1916, Jandarmeria rurala, care avea un efectiv de 9000 de militari, a participat cu aproximativ 30% din acesta la asigurarea mobilizarii si a concentrarii contingentelor chemate sub drapel si a asigurat politia frontului, paza si apararea punctelor de comanda si deplasarea coloanelor.

Desavârsirea unitatii statului national român, precum si amploarea miscarilor sociale au pus probleme noi în fata Jandarmeriei Rurale, care trebuia extinsa uniform în toate provinciile tarii. În acest scop, în perioada martie-noiembrie 1929, în urma aparitiei *Legii pentru organizarea Jandarmeriei rurale*, se aduc modificari substantiale în organizarea si functionarea armeei Jandarmeriei. În urma acestei restructurari, aceasta era organizata astfel: Inspectoratul General al Jandarmeriei, ca organ central, cu sediul în Bucuresti; 11 inspectorate regionale, purtând denumirea regiunilor teritoriale respective, organizate pe legiuni, câte una la fiecare judet. Legiunile erau organizate pe sectii (câte una la fiecare plasa), iar sectiile pe posturi comunale.

Modificari neesentiale ale legii au avut loc în anul 1938, iar între anii 1940 si 1943, din cauza situatiei de razboi, a avut loc trecerea unor unitati si subunitati de jandarmi rurali în subordinea marilor unitati strategice si tactice ale Armatei Române. Pentru o mai buna organizare, impusa de situatia de razboi, începând cu 1 iulie 1940, Directia Generala a Politiei, Corpul Jandarmilor si Prefectura Politiei Capitalei au fost contopite într-un singur organ sub denumirea de „Directia Generala a Politiei si Sigurantei Statului” .

Din primavara anului 1943 Jandarmeria a trecut în cadrul Ministerului de Razboi, stabilindu-se si o ierarhizare a formatiunilor teritoriale pe posturi, sectii, sectoare, legiuni, subinspectorate si inspectorate.

În anul 1944 Inspectoratul General al Jandarmeriei, în afara formatiunilor si a structurilor teritoriale, mai avea în compunere: un regiment de jandarmi pedestri în Bucuresti, o legiune mobila de jandarmi (aproximativ un regiment); 4 centre de instructie; un detasament special paza petroliere; 4 scoli militare proprii; 34 de companii si 6 plutoane constituite deja în jandarmeria de campanie.

Din punct de vedere operativ, structurile Jandarmeriei erau subordonate structurilor armatei, participând la actiunile militare desfasurate pentru eliberarea tarii.

Începând cu 24 august 1944, Jandarmeria a trecut prin unele restructurari, iar începând cu 23 ianuarie 1949 s-au înfiintat Trupele de Securitate, ca parte integranta a Ministerului de Interne.

Începând cu anul 1990, apar noi structuri, sub denumirea de trupe de paza si ordine, aflate în subordinea Ministerului Apararii Nationale, iar dupa evenimentele din 13-15 iunie 1990 s-a constatat ca aceste structuri, prin specificul misiunilor, sunt mai eficiente si operative în subordinea Ministerului de Interne, Ministerul Apararii Nationale fiind destinat pentru executarea altor misiuni de aparare si siguranta nationala.

Avându-se în vedere aceste considerente, prin Hotarârea de Guvern nr. 0749 din 5 iulie 1990, pentru cresterea capacitatii de actiune si îmbunatatirea structurii organizatorice a Ministerului de Interne, s-a reînfiintat Jandarmeria Româna, institutie cu vechi traditii în ceea ce priveste asigurarea sigurantei civice a cetatenilor. În evolutia Armei, urmeaza o serie de transformari majore care au culminat cu înfiintarea, la 1 septembrie 1998, a comandamentelor de jandarmi judetene, ulterior, la 01.05.2005 în urma reorganizarii institutiei acestea devenind inspectorate de jandarmi judetene.

Jandarmeria în mediul rural s-a conturat începând cu luna august 2003, când s-au înfiintat sectii si posturi de jandarmi în mediul rural, structuri care functioneaza si în prezent.

În cadrul amplei reforme prin care a trecut în ultima perioada Jandarmeria Româna, un loc distinct îl ocupa eforturile întreprinse de conducerea Inspectoratului General al Jandarmeriei care vizeaza dobândirea de catre Arma a competentelor judiciare, la fel ca si Jandarmeriile din alte tari, membre ale F.I.E.P., în care sunt respectate principiile dualismului structurilor de ordine publica.

Demonstrând pe toata durata existentei sale un profund atasament fata de valorile fundamentale ale natiunii române, Jandarmeria Rurala a reusit sa dobândeasca un binemeritat loc în constiinta poporului român.